

ZATWIERDZAM

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

z up. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Magdalena Roguska
Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

ZASADY

wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej otrzymanych na podstawie decyzji wykonawczej Komisji z dnia 28.10.2025 r. przyznającej wkład finansowy z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na finansowanie działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie po powodziach w Polsce we wrześniu 2024 r.

W związku z decyzją wykonawczą Komisji z dnia 28.10.2025 r. przyznającej wkład finansowy z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na finansowanie działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie po powodziach w Polsce we wrześniu 2024 r., ustala się następujące zasady wykorzystania ww. wkładu przez jednostki samorządu terytorialnego (jst):

I. Postanowienia ogólne

1. Wkład Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) może być wykorzystany na działania realizowane w ramach przedsięwzięcia pn.:

Renowacja infrastruktury i zakładów w dziedzinie energii, wody i ścieków, telekomunikacji, transportu, zdrowia i edukacji.

W ramach tego przedsięwzięcia mogą być realizowane zadania polegające na przywróceniu do sprawnego stanu technicznego w szczególności: dróg, mostów, budynków komunalnych (szkół, przedszkoli, szpitali, świetlic i innych budynków użyteczności publicznej), wodociągów i kanalizacji, infrastruktury mieszkaniowej, budynków gospodarczych, placówek kultury, obiektów sportowych oraz wiat przystankowych, o ile ww. obiekty stanowią mienie komunalne jst.

2. Z wnioskiem o przekazanie wkładu FSUE na przedsięwzięcie wymienione w pkt 1 jst występuje do odpowiedniego Wojewody, zwanego dalej Wojewodą.
3. Wojewoda dokonuje weryfikacji dokumentacji przedstawionej przez jst, w szczególności pod względem kwalifikowalności wydatków.

4. Wkład FSUE na przedsięwzięcie wymienione w pkt 1 może być wykorzystany jedynie na pokrycie wydatków przywracających obiekty do stanu sprzed klęski żywiołowej. W przypadku, gdy uzasadnione jest względami ekonomicznymi lub potrzebą poprawy funkcjonalności infrastruktury (zwiększenie jej odporności na przyszłe klęski żywiołowe), aby zadanie realizowane w ramach przedsięwzięcia, o którym mowa w pkt 1, miało szerszy zakres, to wkład FSUE może być wykorzystany na pokrycie kosztów tych działań jedynie do wysokości kosztów przywrócenia do stanu poprzedniego.
5. Organy odpowiedzialne za realizację wkładu FSUE oraz podmioty uczestniczące w jego wykorzystaniu prowadzą odrębną ewidencję wydatków, pozwalającą na identyfikację wszystkich transakcji związanych z wkładem FSUE oraz stosownych dokumentów potwierdzających każdą pozycję w wydatkach.
6. Odsetki naliczone od wkładu traktowane są jako część wkładu.
7. Finansowaniem z wkładu FSUE nie mogą być objęte wydatki związane z przedsięwzięciem, o którym mowa w pkt 1, w zakresie w jakim uprzednio zostały pokryte ze środków:
 - a) pochodzących z innych źródeł unijnych lub międzynarodowych,
 - b) pochodzących z innych źródeł krajowych, w tym z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych,
 - c) uzyskanych z odszkodowania od osoby trzeciej, w szczególności zakładów ubezpieczeń.
8. Z wkładu FSUE można sfinansować do 100 % kosztów przedsięwzięcia, o którym mowa w pkt 1.
9. Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 28.10.2025 r. przyznająca wkład finansowy z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na finansowanie działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie po powodziach w Polsce we wrześniu 2024 r. jest integralną częścią niniejszych zasad. Kopia decyzji stanowi załącznik **nr 1**.
10. Wojewoda otworzy odrębny rachunek bankowy w złotych (PLN), przeznaczony jedynie do obsługi wkładu FSUE oraz powiadomi jst o konieczności utworzenia takich rachunków.
11. Wkład FSUE będzie przekazywany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z rachunku MSWiA na odrębny rachunek otwarty przez Wojewodę, na jego wniosek.

II. Uruchamianie środków Funduszu Solidarności Unii Europejskiej

1. Po wstępnej kwalifikacji przedsięwzięć, o których mowa w pkt I.1, jako mogącym podlegać finansowaniu lub dofinansowaniu z wkładu FSUE, Wojewoda występuje do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z wnioskiem o zatwierdzenie przedstawionych propozycji.
2. Integralną część wniosku Wojewody stanowi wykaz przedsięwzięć przewidzianych do finansowania lub dofinansowania z wkładu FSUE, sporządzony na druku stanowiącym załącznik **nr 2** do niniejszych zasad, zawierający w szczególności:
 - a) nr rachunku bankowego utworzonego przez Wojewodę, na który powinny zostać przekazane środki,
 - b) określenie jst, zakwalifikowanych do przyznania pomocy,
 - c) nazwa przedsięwzięcia zakwalifikowanego do finansowania lub dofinansowania, przyporządkowanego poszczególnym jst,
 - d) całkowitą kwotę każdego poszczególnego przedsięwzięcia przedstawionego do finansowania lub dofinansowania z FSUE,
 - e) wysokość wnioskowanych środków finansowych z wkładu FSUE, w podziale na poszczególne przedsięwzięcia,
 - f) wysokość środków z innych źródeł (w szczególności: środki dotacji z budżetu państwa oraz środki własne jst),
 - g) termin zakończenia każdego poszczególnego przedsięwzięcia, nie późniejszy niż **25.05.2027 r.**
3. Po rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w pkt 1, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji podejmuje decyzję w przedmiocie zatwierdzenia przyznania wkładu FSUE, określając jego wysokość.
4. Po zatwierdzeniu, o którym mowa w pkt 3, Wojewoda zawiera z jst umowy w sprawie finansowania lub dofinansowania przedsięwzięć z wkładu FSUE. Wzór umowy stanowi załącznik **nr 3** do niniejszych zasad.
5. Umowy są zawierane na wniosek jst, sporządzony na druku stanowiącym załącznik **nr 4** do niniejszych zasad.
6. Możliwe jest zawarcie umowy łączącej dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków FSUE ze środkami krajowymi, w szczególności środkami rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, z zastrzeżeniem pkt I.7.

7. Po zawarciu umowy, o której mowa w pkt 4, Wojewoda występuje do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z wnioskiem o uruchomienie wkładu FSUE, w wysokości określonej umową, a po otrzymaniu środków przekazuje je na odrębny rachunek utworzony przez jst.
8. W uzasadnionych przypadkach Wojewoda może zawrzeć z jednostką samorządu terytorialnego aneks do umowy/ugodę w sprawie zmiany terminu wykorzystania środków FSUE, z zastrzeżeniem, że środki FSUE muszą zostać wykorzystane w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 25.05.2027 r.**
9. Działania finansowane przez Fundusz muszą być zgodne z postanowieniami Traktatu i instrumentami przyjętymi na jego mocy, z politykami i środkami unijnymi, w szczególności w dziedzinie zarządzania finansowego, zamówień publicznych, ochrony środowiska, zapobiegania ryzyku wystąpienia klęsk żywiołowych i zarządzaniu tym ryzykiem, przystosowania się do zmiany klimatu, w tym, w razie potrzeby, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego, oraz z instrumentami pomocy przedakcesyjnej.

III. Rozliczenie środków FSUE

Jst, które realizowały przedsięwzięcie z udziałem środków FSUE, zobowiązane są do przedstawienia Wojewodzie rozliczenia tego przedsięwzięcia w terminie 15 dni od dnia jego zakończenia, a w przypadku podpisania ugody (aneksu do umowy), o której mowa w pkt II.8 niniejszych zasad – w terminie 15 dni od określonego ugodą (aneksem do umowy) terminu wykorzystania środków FSUE, nie później jednak niż do dnia **25.05.2027 r.** Rozliczenie składa się na druku stanowiącym załącznik **nr 5** do niniejszych zasad.

IV. Kontrola przedsięwzięć realizowanych z udziałem wkładu FSUE

1. Jst może zostać poddana kontroli w siedzibie tej jednostki lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia przez upoważnionych przedstawicieli: Wojewody, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz audytora krajowego – w zakresie prawidłowego wykorzystania wkładu FSUE, legalności i prawidłowości postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzanych przez beneficjentów oraz zgodności z przepisami i regulacjami w zakresie ochrony środowiska.

2. Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji przedsięwzięcia oraz po jego zakończeniu.
3. Wojewoda przeprowadzi kontrolę w reprezentatywnej grupie przedsięwzięć, na które przyznane zostało finansowanie lub dofinansowanie z wkładu FSUE. Reprezentatywna grupa nie może być mniejsza niż 25 % przedsięwzięć, na które przyznano wkład FSUE.
4. Kontrolowana jest, na żądanie kontrolującego, jest zobowiązana dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnień i informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonania przedsięwzięcia lub wykorzystania wkładu FSUE, w terminie określonym przez kontrolującego.
5. Wojewoda przekaze Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji wyniki przeprowadzonych kontroli niezwłocznie po ich przeprowadzeniu, nie później jednak niż do dnia **25.07.2027 r.**
6. Wojewoda jest zobligowany do przekazania dowodów z przeprowadzonych kontroli, na wezwanie przedstawicieli Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
7. Wojewoda może zostać poddany kontroli przez upoważnionych przedstawicieli Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie dokumentacji dotyczącej prawidłowego wykorzystania wkładu FSUE, będącej w posiadaniu Wojewody.
8. Wojewoda oraz jest zobowiązani są do przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej ze środkami FSUE przez okres trzech lat liczony od terminu określonego w art. 8 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. *ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej* (Dz. Urz. UE L Nr 311, str. 3, z późn. zm.).

V. Sprawozdawczość

1. Wojewoda jest zobowiązany do przekazywania Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdania z realizacji przedsięwzięć finansowanych lub dofinansowanych z FSUE, obejmującego w szczególności:
 - a) charakterystykę przedsięwzięcia,
 - b) koszt całkowity każdego przedsięwzięcia,
 - c) kwotę finansowania lub dofinansowania z FSUE w przedsięwzięciu,
 - d) stan zaawansowania przedsięwzięcia (rzeczowy i finansowy, w tym ze środków FSUE),
 - e) przewidywany termin zakończenia przedsięwzięcia,

f) informacje o przyczynach opóźnienia w realizacji przedsięwzięcia.

Sprawozdanie składa się na druku stanowiącym załącznik **nr 6** do niniejszych zasad.

2. Sprawozdania, o których mowa w pkt 1, powinny być przekazywane Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji za każdy kwartał, w terminie do dziesiątego dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.
3. Wojewoda przekaze Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdanie końcowe z realizacji przedsięwzięć finansowanych lub dofinansowanych z FSUE, po ich zakończeniu, obejmujące w szczególności:
 - a) listę zrealizowanych przedsięwzięć,
 - b) faktyczne całkowite poniesione koszty w związku z realizacją poszczególnych przedsięwzięć,
 - c) kwotę finansowania lub dofinansowania z FSUE w przedsięwzięciu,
 - d) datę ostatniej płatności beneficjenta na rzecz wykonawców,
 - e) uzasadnienie poniesionych wydatków z FSUE w związku z realizacją przedsięwzięcia.

Sprawozdanie końcowe składa się na druku stanowiącym załącznik **nr 7** do niniejszych zasad.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w pkt 3, Wojewoda przekaze do Ministra SWiA niezwłocznie po zakończeniu realizacji przedsięwzięć, nie później jednak niż do dnia **25.07.2027 r.**

VI. Postanowienia końcowe

Niniejsze zasady obowiązują od dnia ich podpisania.